Gemeente Midden-Delfland

Anna van Raesfeltstraat 37, Postbus 1, 2636 ZG Schipluiden
T (015) 380 41 11, F (015) 380 99 92
E gemeente@middendelfland.nl, I www.middendelfland.nl

Aan de gemeenteraad

23 APR 2024

Ons kenmerk 453091
Bijlage(n)

Onderwerp
Afronding aanvraag aanvullende subsidie WOS

Datum
16 april 2024

Geachte raadsleden,

Doordat de rijksbijdrage voor lokale omroepen voor de omschakeling naar het nieuwe landelijke mediabestel 50% lager uitvalt dan waar jarenlang rekening mee was gehouden, is de Stichting WOS in financiële problemen gekomen. Het verzorgen van een lokaal media aanbod is een opdracht uit de Mediawet 2008 aan gemeenten. De WOS heeft de gemeenten in het zendgebied gevraagd om een extra financiële ondersteuning.

Rijksbijdrage en financiële mogelijkheden WOS
De omschakeling naar een nieuw landelijk mediabestel is een proces dat al meer dan 10 jaar in beslag neemt. De WOS is hierbij landelijk één van de koplopers die de omschakeling technisch en inhoudelijk heeft gerealiseerd en daarvoor is gecertificeerd. Op basis van de landelijke uitgangspunten is door een onafhankelijk onderzoeksbureau in beeld gebracht wat de kosten voor de omschakeling zijn. De WOS heeft de opbouw van haar organisatie en financiering gebaseerd op dit landelijk onderzoek. De invoering van het nieuwe landelijk mediabestel is door opeenvolgende discussies steeds vertraagd, waarbij op dit moment sprake is van een Rijksbudget dat ongeveer 50% lager is dan door dat onderzoeksbureau berekend. Consequentie voor de WOS hiervan is dat zij hierdoor permanent werken met incidentele Rijkssubsidies, die tegelijkertijd ook lager zijn dan waarmee in het bedrijfsplan rekening is gehouden. De WOS heeft erkend dat zij daarmee een inschattingsfout hebben gemaakt.

Een faillissement van de WOS is voor ons niet wenselijk. Deze lokale omroep is een sterke onafhankelijke nieuwsorganisatie en verzorgt een kwalitatief en breed toegankelijk media-aanbod, zoals is opgenomen in de uitgangspunten voor het nieuwe landelijk mediabestel. Met dit aanbod wordt voldaan aan de wettelijke eisen van de Mediawet 2008. Bij een faillissement moeten we als gemeente(n) een andere lokale publieke omroep opbouwen. Onze inschatting is dat de kosten dan niet lager zijn en dat dan in de opbouwfase de kwaliteit minder zal zijn.

Overleg aanpak financiële situatie
Over het verzoek om een aanvullende financiële bijdrage is meerdere malen ambtelijk en bestuurlijk overleg gevoerd. Aan de WOS is gevraagd de begroting in balans te brengen met de middelen en in beeld te brengen welke financiële scenario's mogelijk zijn. Tegelijkertijd is met de gemeente Westland, Nederlandse Lokale Publieke Omroepen (NLPO) en Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) een lobbytraject gestart voor een hogere structurele rijksbijdrage. Deze acties lopen nog steeds. Voor de korte termijn zijn deze gericht op incidentele bijdragen uit de Rijksbegroting. Voor de lange termijn is deze gericht op een vergoeding zoals die destijds onafhankelijk is berekend. In de overleggen met de WOS en daarop gebaseerde nu voorliggende uitkomst is echter wel uitgegaan van de huidige beschikbare financiële Rijksvergoeding.

De WOS heeft haar financiële situatie in beeld gebracht. De beoogde uitgaven zijn door de WOS ondertussen aanzienlijk verlaagd. Inhoudelijk gebeurt dit door aanpassingen in de programmastructuur, aantal uitzendingen en live-opnamen. Daarnaast zijn organisatorische maatregelen genomen. De belangrijkste hiervan is de samenvoeging van de functie van directeur en hoofdredacteur. Hiermee ontstaat weer een beheersbare en verantwoorde exploitatie met een formatie van 12 fte.
Gekeken is ook naar de inkomstenkant. Hier zijn nog maar weinig mogelijkheden beschikbaar. Ten opzichte van andere streekomroepen zijn de commerciële inkomsten namelijk al relatief hoog. De wettelijke eisen hiervoor zijn gebonden aan strikte regels. Uitbreiding is niet realistisch. Daarnaast is binnen de WOS ook sprake van een stevige inzet door vrijwilligers. Zo werkt binnen de redactie één persoon fulltime als vrijwilliger. Daarnaast is bij diverse programma's, zoals bij sport, gebruik gemaakt van vrijwilligers en stagiaires. Hiermee is een maximale capaciteit bereikt, zeker gelet op het handhaven van continuïteit.

Gemeentelijke bijdragen en subsidie Midden-Delfland
Via het Gemeentefonds ontvangen gemeenten een normbedrag van € 1,57 per huishouden. Boven dit normbedrag is voor instandhouding van de WOS een structurele bijdrage van ongeveer € 275.000,= noodzakelijk. Als grootste zendgebied gemeente neemt de gemeente Westland naar verwachting hiervan het grootste gedeelte voor haar rekening. De andere gemeenten in het zendgebied is ook verzocht om bij te dragen. In 2024 is dit voor Midden-Delfland een bedrag van € 36.575,=. Dat bedrag bestaat uit een normbedrag per huishouden van € 12.575,= en een aanvullende subsidie van € 24.000,=. Voor 2024 is dit bedrag in onze begroting beschikbaar.

Voor 2025 verlagen we het subsidiebedrag structureel naar € 22.000,=. Samen met het normbedrag per huishouden is dan voor de WOS een budget van € 35.800,= beschikbaar. In de meerjarenramingen zijn de recente wijzigingen van het normbedrag per huishouden in de algemene uitkering nog niet verwerkt. Hierdoor is een structurele budgetverhoging van € 2.500,= noodzakelijk. Deze bijraming verwerken wij in onze begrotingsvoorstellen voor 2025-2028.

Met bovenstaande maatregelen heeft de WOS nu weer een beheersbare begroting en is continuïteit gegarandeerd. Op basis hiervan hebben wij besloten de reservering van de extra bijdrage over 2023 van € 22.000,= uit te betalen.

Lobbytraject Rijk
Met de gemeente Westland is in afstemming met de VNG een lobbytraject gevoerd om voor de korte en lange termijn extra middelen beschikbaar te krijgen. Het lobbytraject heeft tot nu als resultaat dat de urgentie bij de Kamercommissie inzichtelijk is gemaakt en het geleidt tot een motie om het gesprek aan te gaan. Financiële middelen heeft dit nog niet opgeleverd. Dit proces ligt ook grotendeels stil in verband met de omschakeling naar het nieuwe landelijke mediabestel in afwachting van de vorming van een nieuw kabinet. In bovenstaande financiële voorstellen is derhalve uitgegaan van een structureel lagere bijdrage van € 250.000,=. Hiermee wordt voorkomen dat als vanuit het Rijk geen extra financiën beschikbaar worden gesteld wederom een structureel financieel tekort bij de WOS ontstaat.

Verschillende scenario's WOS
In deze alinea informeren wij u over de verschillende scenario's die de WOS heeft onderzocht. Gekozen is voor scenario 1. Dat is een brede streekomroep voor iedereen. Dit is inhoudelijk vergelijkbaar met de huidige situatie, met aanpassingen in de exploitatie zoals hiervoor is genoemd. Hiermee blijven de belangrijkste kernwaarden van een sterke en onafhankelijke nieuwsorganisatie én breed toegankelijk programma met inhoud voor iedereen in stand.
Alternatieve scenario's zijn een journalistieke streekomroep en een kleine (semi-professionele) nieuwsorganisatie. Dit laatste scenario is vanuit financiële en inhoudelijke redenen direct afgevallen. Reden hiervan is dat niet aan de landelijke criteria voldaan wordt, waardoor de rijksbijdrage van € 250.000,= vervalt. Hierdoor zou de gemeentelijke bijdrage hoger uitvallen dan in de andere twee scenario's terwijl het totaal aan middelen juist afneemt. In het tweede scenario ligt de focus op de nieuwsberichten. De functie van waakhond voor de lokale democratie blijft wel bestaan. Door de beperktere programmering is de aantrekkelijkheid voor inwoners minder en zal dat ook een effect

gaan krijgen op de commerciële inkomsten en ondersteuning door vrijwilligers. In de beginsituatie zou dit een besparing van ongeveer € 0,50 per inwoner kunnen opleveren.

Programmabeleid bepalend orgaan (programmaraad)
Bij het voorstel om het Commissariaat voor de Media te adviseren om de WOS aan te wijzen als lokale omroep is in de gemeenteraad aangegeven dat de programmaraad Westlands georiënteerd is. Binnen de WOS en programmaraad is dat erkend. Bij openstaande vacatures wordt nu nadrukkelijk gezocht binnen Midden-Delfland voor potentiële kandidaten. Daarnaast wordt het thema landschap en natuur aan de programmaraad toegevoegd. Voor een vertegenwoordiger uit dit thema kan dan ook nadrukkelijk binnen Midden-Delfland geworven worden.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

M.A.I. Born
gemeentesecretaris

F.I. Noordermeer – van Slageren
burgemeester